

# روزنامه همدان

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

یکشنبه ۲۷ شهریور ۱۴۰۱ - ۲۱ صفر ۱۴۴۴ - ۱۸ سپتامبر ۲۰۲۲ - شماره ۲۰۲۱ - سال هفتم  
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۷۴

www.hamdelidaily.ir hamdelidaily@gmail.com newspaper.hamdeli@t.me/HamdeliNews

صاحب امتیاز: مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان

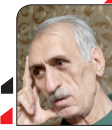
سردبیر: فضل‌الله باری

چاپ: ۰۲۱ - ۴۴۵۳۳۲۷۵ - ۰۲۱۶۶۹۱۳۳۰۰۰  
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳

تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۱۳۲۷۵ - ۰۲۱۶۶۹۱۳۲۷۱

## یادداشت

### اهمیت آگاهی و دانش اجتماعی – سیاسی در توسعه و پیشرفت

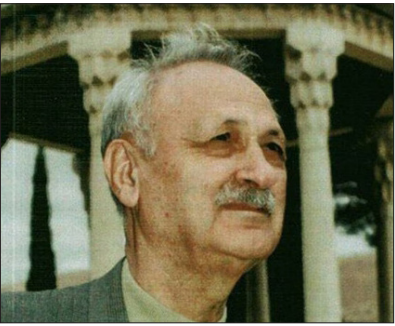


جهاگیر ایزدپناه  
فعال اجتماعی

نیاید دانش و آگاهی سیاسی و سیاست ورزی را به قشری خاص یا آموزش در دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها و یا دانش‌آموختگان رشته‌های خاص منحصر کرد. برای دستیابی به جامعه‌ای با مشارکت مدنی و اجتماعی و رقابت سیاسی می‌باید آگاهی و دانش سیاسی و اطلاع از حقوق و وظایف شهروندی، برابری جنسیتی، حقوق اقلیت‌ها، عدم تبعیض و هر آنچه در سرنوشت و زندگی آحاد جامعه یا خودداری از انجام این امر مهم تعیین‌کننده سرنوشت و ماهیت نظام سیاسی حاکم بر جامعه است. حوزه نظری سیاست با حوزه عملی آن متفاوت است. حوزه نظری علم سیاست به بررسی شکل‌گیری جوامع و حکومت‌ها، چگونگی روابط دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی و بحث در مورد فلسفه سیاسی و جامعه‌شناسی سیاسی و... می‌پردازد اما جنبه عملی کاربردی علم سیاست بر چگونگی اداره امور جامعه و برآوردن خواسته‌های عمومی، رابطه بین حکومت و شهروندان، تعیین حقوق و وظایف شهروندی، چگونگی مشروعیت نظام، شیوه‌هایی که به همبستگی و اعتماد بین حکومت و مردم کمک می‌کند یا لطمه می‌زند و چگونگی جلوگیری از تمرکز قدرت در یک کانون و...دالات دارد. برای پیشرفت و توسعه جامعه، آموزش و آگاهی از همین جنبه عملی علم و دانش سیاسی که بیشتر در چارچوب حوزه خرد علم سیاست قرار دارند برای آحاد جامعه ضروری است. حاکمیت نقش مهمی در اداره جامعه و سرنوشت آن دارد بنابراین دانش و آگاهی مردم

## طاقه‌نویسی

### روزی که عبدالحسین زرین‌کوب، مورخ و ادیب نامی در گذشت



عبدالحسین زرین‌کوب فروزند عبدالکریم در ۲۷ اسفند ۱۳۰۱ در بروجرد دیده به جهان گشود. خودش می‌گوید: سه روز از نوروز پیرترم. او تحصیلات ابتدایی خود را در همان‌جا به پایان رساند و اوقات فراغت را صرف فراگیری علوم دینی کرد و ضمن تحصیل فقه، تفسیر و ادبیات عرب به شعر عربی هم علاقه‌مند شد. زرین‌کوب تا پایان سال پنجم متوسطه تحصیل کرد که به دنبال تعطیلی کلاس ششم متوسطه در تنها دبیرستان شهر برای ادامه تحصیل به تهران رفت اما در آنجا رشته ادبی انتخاب کرد و در ۱۳۱۹ تحصیلات دبیرستان را به پایان برد و در ۱۳۲۰ در امتحان ورودی دانشکده حقوق شرکت کرد و با کسب رتبه اول در دانشکده ثبت‌نام کرد. اما به الزام پدر ناچار به ترک تهران شد. اشتیاق به تحصیل بار دیگر زرین‌کوب را به دانشگاه کشاند و در ۱۳۲۴ پس‌ازآنکه در امتحان ورودی دانشکده علوم معقول و منقول و دانشکده ادبیات حائز رتبه اول شده بود، وارد رشته ادبیات فارسی دانشگاه تهران شد و در ۱۳۲۷ فارغ‌التحصیل شد و سال بعد وارد دوره دکتری رشته ادبیات دانشگاه تهران شد و در همین دوره یعنی سال ۱۳۲۲ هم رشته‌های دانشگاهی خود قمر آریان ازدواج کرد. زرین‌کوب در ۱۳۳۴ از رساله دکتری خود با عنوان «مقد الشعر، تاریخ و اصول آن» که زیر نظر بدیع‌الزمان فروزانفر تألیف شده بود دفاع کرد. هنگامی که به بروجرد بازگشت به تدریس در دبیرستان‌های خرم‌آباد و بروجرد مشغول شد و درس‌های مختلف از تاریخ، جغرافیا و ادبیات فارسی تا عربی، فلسفه و زبان خارجی را تدریس می‌کرد تا اینکه بار دیگر به تهران آمد و پس از اخذ درجه دکتری از طرف فروزانفر برای تدریس در دانشکده علوم معقول و منقول دعوت شد و در ۱۳۳۵ با رتبه دانشیاری کار خود را دانشگاه تهران آغاز کرد و به تدریس تاریخ اسلام، تاریخ ادیان، تاریخ کلام و مجادلات فرق، تاریخ تصوف اسلامی و تاریخ علوم پرداخت. در ۱۳۳۹ به درجه استادی مفتح شد و چندی نیز در دانشسرای عالی تهران و دوره دکتری ادبیات فارسی دانشگاه تهران و در دانشکده هنرهای دراماتیک مشغول تدریس شد و در ۱۳۴۲ سردبیری مجله «ارمنیای کتاب» را بر عهده گرفت و از ۱۳۴۱ بعد در دانشگاه‌های آکسفورد، سوربن، هند و پاکستان و در سال‌های ۱۳۴۷ تا ۱۳۴۹ به‌عنوان استاد میهمان در دانشگاه‌های کالیفرنیا و پرینستون به تدریس پرداخت. در این دوره کوتاه یک‌ساله برنامه جدیدی برای گروه ادبیات تنظیم کرد که تهیه آن مدت چندین ماه طول کشید و در آن از پایان برنامه‌های مشابه در گروه‌های ادبیات در دانشگاه‌های بزرگ جهان استفاده شد. استاد دانشگاه تهران در سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۲ در فرانسه به سر برد که حاصل آن، تحقیقات و پژوهش‌های دقیق

## یادداشت

بررسی به‌گزین اشعار عباس درویشی کرمانشاهی با نقد و بررسی فیض شریفی

### مگر در بافه شب آتش افتاد



زهرا یوسفی  
شاعر

عباس درویشی را باید وامدار شاعر و پژوهشگر و تئورسین بی‌جان‌ترین معاصر، استاد شفیهی کدکنی دانست. شفیهی کدکنی سروده‌هایش را می‌پسندند و او را «درخت تناور غزل غرب ایران» دانسته‌اند و به‌الدین خرمشاهی، شعرش را لطیف، ظریف، محکم با قالب و محتوایی استوار می‌شناسد. عباس درویشی (۱۳۲۹) پسر عمومی نویسنده شهیر علی‌اشرف درویشیان است. عباس درویشی کار شاعری را با گوشه چشمی به شعرانی چون بیدل دهلوی و صائب تبریزی آغاز کرد اما در اندک زمانی با مطالعه دیوان‌های شاعران معاصر ایران به غزل نو گرایش پیدا کرد. ناصر گلستانی فر، شاعر آزاده، پژوهشگر و روزنامه‌نگار و موفق شرح مبسوطی بر آثار عباس درویشی نگاشته‌اند و فیض شریفی در ۷۳صفحه، اشعار این شاعر بزرگ را نقد و بررسی کرده‌اند و بهترین اشعار او را در این کتاب ۴۱۵ صفحه‌ای آورده‌اند. فیض شریفی درباره عباس درویشی می‌گوید: «جمع‌کردن این هردوان» صائب و نایما در یو زبان و نگاه و جهان‌بینی کار به‌غایت سخت و ممنوعی است که درویشی از پس آن برآمده است. پژوهشگر، درویشی را یک شاعر بیابینی می‌داند و او را در نصاب سهراب سپهری،

## داستانک



معصومه نوری  
نویسنده

با آستینش پاک می‌کرد و در حال قورت دادن لقمه بود گفت: «دهان‌ها باز، سرها بالا.» بچه‌ها به عادت هرروز سرهایشان را بلند کردند، دهانشان را باز گذاشتند، نور خورشید مستقیم به صورتشان می‌خورد، مهم نبود باید یا چشمش باز ریختن نوشابه را که چون جام گوارایی بود می‌دیدند تا لذتش بیشتر شود. جعفر انگار دکتری که قطره فلج اطفال را در دهان کودکان می‌ریزد با قدم‌های بلند و محکم جلو آمد، اولین نفر در دهانش ریختن نوشابه شد قصور با شدت از صف بیرونش کشید، با لگد به ماتحتش او را پرت کرد تا نوبت نفر بعدی برسد. مجید دست‌خالی آمده بود اما خودش را در صف جا زده بود. قصور که چشمانش مثل شاهین همه‌جا را می‌پایید بقیه‌اش را کشید و با تپا از صف خارجش کرد و گفت: «ها مجید زنگ شدی! دست‌خالی آمدی نوشابه مفتی بخوری؟!» مجید مین کسان گفت: «چیزی نبود بیاروم.» قصور داد زد: «خونه خاله که نیست، نوشابه خوردن خرج دارد، نگاه کن ببین کسی دست‌خالی نیامده، فردا چیزی بیآور تا نوشابه گیرت بیاید.» بعد جیزی تکان داد و گفت: «هری! برو کنار تا باد بیاد.» بچه‌ها مست از خوردن چند قلب نوشابه، انگار که دوپینگ کرده باشند شادمان از معامله به‌سوی دروازه دویدند. همه راضی بودند تا آن روز که صمد آمد که به خیالش کاسه کوزه جعفر را درهم بریزد. صمد بارها با دای‌اش به شهر رفته بود، مزه نوشابه و ساندویچ را اولین بار که روی

## میراث

### توقف ساخت راه‌آهن با کشف یک شهر باستانی

اعلام شد باستان‌شناسان یک محوطه باستانی مهم را کشف کرده‌اند که بیش از ۳۰۰ ساختمان را دربرمی‌گیرد. ارتفاع برخی از این ساختمان‌ها به هشت متر می‌رسد. پروژه «ساخت راه‌آهن مایا» برای ایجاد دسترسی بهتر به محوطه‌های تمدن «مایا» متوقف‌شده است. ساخت این راه‌آهن در ایالت «یوکاتان» از سال ۲۰۲۰ آغاز شده است. هفته گذشته

کشف یک شهر باستانی تمدن «مایا»‌ها، پروژه ساخت راه‌آهن در مکزیک را متوقف کرد. مؤسسه ملی مردم‌شناسی و تاریخ مکزیک اعلام کرد: تلاش برای تکمیل پروژه ۸میلیارد دلاری ساخت راه‌آهن به دلیل کشف یک محوطه باستانی متعلق به تمدن «مایا» متوقف‌شده است. ساخت این راه‌آهن در ایالت «یوکاتان» از سال ۲۰۲۰ آغاز شده است. هفته گذشته



Jairo Pelaez Rincon

## روزنامه

منعم که به عیش می‌رود روز و شبش نالیدن درویش نداند سبیش بس آب که می‌رود به جیحون و فرات در بادیه تشنگان به جان در طلبش

## منتقد کلامی

پُلنه: محلی که در زیر دیوار، آب از آن عبور می‌کند.

گونه دودکش: به دیوارهای طرفین دودکش که آن را از فضای خارج جدا می‌سازد.

## مجازستان

- واسه بابابزرگم تازه موبایل خریده بودیم، هر وقت موبایلش زنگ می‌خورد، گوشی و دو دستی سمت بقیه می‌گرفت و تعارف می‌کرد که تو رو خدا بفرمایید شما جواب بدید. (وحید دین)
- اولین چیزی که وقتی خارج کشور زندگی می‌کنی در قالب توصیه بهمت میگن اینه که از ایرانسای اونجا دوری کنی. می‌خوام بگم همچنین تباهایی هستیم خودمون خودمونو نمی‌تونیم تحمل کنیم انتظار داریم جامعه جهانی مارو تحمل کنه. (فانولو)
- بزرگ‌ترین خیانتی که می‌توانی در حق کسی کنی این است که او را در یک امید نشدنی و محال حبس کنی و بگذاری انتظار بکشد. (alikarimi۸)
- خیلی وقت از نماز فروپاشی روانی رد شدم فقط دارم یجوری فرس کشیدن رو ادامه میدم که کمترین آسیب به اطرافیانم برسه. (هات چاکلت)

## نگار

محققان گوگل و آکسفورد:

**هوش مصنوعی به‌زودی بشر را نابود می‌کند**  
محققان دانشگاه آکسفورد و گوگل در تحقیقات مشترکی که پیرامون هوش مصنوعی انجام داده‌اند، به نتایج ترسناکی دست یافته‌اند. مقاله تحقیق مذکور به این اشاره دارد که هوش مصنوعی فراتر از حد تصور پیش خواهد رفت و در آینده‌ای نه‌چندان دور بر زمین حکمرانی خواهد کرد. نتیجه این حکمرانی، به نابودی نسل بشر خواهد انجامید. هوش مصنوعی پدیده‌ای فوق‌العاده در عصر فناوری است که فرآیند انجام بسیاری از کارها را در تسریع کرده و بخشی از پیشرفت چشمگیر دنیای تکنولوژی محسوب می‌شود. این فناوری چندین بار سبب حل مشکلات پیچیده شده و تقریباً در روندهای مختلفی توسط برنامه‌نویسان مورداستفاده قرار می‌گیرد. بااین‌حال طی تحقیقات جدید و تخصصی انجام‌شده، به‌نظر می‌رسد که این فناوری در هضم مفید نخواهد بود و توسعه پیشرفته آن روزی به ضرر نسل بشر تمام می‌شود. بر اساس گزارشات، محققان دانشگاه آکسفورد و گوگل در کنار هم به نتایج قابل استناد و البته تأتسفباری رسیده‌اند. بر این اساس، تهدیدات AI می‌توانند بر اساس مجموعه‌ای از شرایط و اتفاقات تغییر کنند و گسترش یابند. این اولین باری نیست که هوش مصنوعی به‌عنوان عامل احتمالی تهدیدکننده برای نسل بشر در نظر گرفته می‌شود، اما نتایج تحقیقات جدید گوگل و آکسفورد نیز جنبات است.محققانی که این مقاله را تنظیم کرده‌اند، ادعا می‌کنند که شرایط واقع‌گرایانه‌تری را در نظر گرفته‌اند. همچنین آن‌ها ادعا می‌کنند که به دلیل انجام تحقیق طی شرایطی خاص، نتیجه‌گیری نزدیک به واقعیت داشته‌اند. آن‌ها تهدید هوش مصنوعی را نه یک امکان، بلکه نوعی احتمال تلقی کرده‌اند.تهدیدات AI می‌تواند از طریق نحوه ساخت، آموزش و برنامه‌نویسی آن متفاوت باشد. بنابراین احتمالات و راه‌های زیادی وجود دارند که نوعی از این هوش به شکل خبیثانه طرحی شود و در نهایت عامل نابودی بشریت باشد. سرویوش گذشتن و پاک کردن صورت‌مسئله نیز کمکی به حل مشکل نخواهد کرد و حتی اگر جلوی توسعه چنین هوشی گرفته شود، سرانجام روزی فرامی‌رسد که یکی از انواع هوش مصنوعی که روزانه با آن سروکار داریم، دست به فتح کره خاکی بزند.

**احتمال طوفان ژئومغناطیسی:**

**شعله خورشیدی امواج رادیو**  
**در آفریقا و خاورمیانه را نابود کرد**  
یک لکه خورشید فعال در حال خروج از دیسک قابل‌مشاهده خورشید، شعله‌ای به سمت زمین پرتاب کرد و همین امر سبب شد صبح روز گذشته امواج رادیویی در آفریقا و خاورمیانه مختل شوند. شعله خورشیدی که به‌عنوان MA در دومین گروه شعله‌های قدرتمند طبقه‌بندی می‌شود، در ساعت ۹:۴۹ دقیقه به‌وقت گرینویچ از خورشید جدا شد و ارتباطات رادیویی با امواج کوتاه در بخش‌هایی جهان که به سمت خورشید بود را مختل کرد. طبق اطلاعات وب‌سایت Spaceweather.com احتمالاً اپراتورهای آماتور رادیو در آفریقا و خاورمیانه به مدت یک ساعت پس از جدا شدن شعله خورشیدی با اختلال سیگنال روبرو شدند. سازمان هواشناسی انگلیس معتقد است تا قبل از آنکه لکه خورشیدی AR۲۰۹۸ پشت مرز دیسک قابل مشاهده این ستاره پنهان شود، احتمالاً شعله‌های خورشیدی بیشتری پرتاب می‌شوند. همچنین کارشناسان آب‌وهوای فضایی معتقدند احتمالاً همراه شعله مذکور رویداد «خروج جرم از کرونا» نیز خورشید» (CME) نیز اتفاق افتاده و احتمالاً جرم مذکور به سمت زمین در حال حرکت است. در همین راستا سازمان هواشناسی انگلیس در بیانیه خود نوشته، اگر این اتفاق افتاده باشد زمین طی روزهای آینده با طوفان‌های ژئومغناطیسی روبرو خواهد شد. طبق این بیانیه روز پنجشنبه یک شعله کوچک‌تر خورشیدی همراه CME پرتاب شد که این رویداد هنوز تحت بررسی است تا ببخورد احتمالی آن را زمین و تأثیراتش مشخص شود.